

ХҮНСНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг. Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах дараах хууль зүйн үндэслэл, практик шаардлага байна.

1.1.Хууль зүйн үндэслэл

Хүн бүр эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шим тэжээллэг, баталгаат хоол хүнсээр хангагдах эрхтэй. Монгол Улсын нэгдэн орж, соёрхон баталсан “Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглал” (1948), “Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн тухай” олон улсын пактад (1966): “Хүн бүр хоол хүнс . . . оролцуулаад өрхийн болон ам бүлийнхээ эрүүл мэнд, аж амьдралыг тэтгэхэд хүрэлцэхүйц амьжиргаатай байх эрхтэй”, нэн тэргүүнд “өлсгөлөн, тэжээлийн доройтлоос ангид байх эрхтэй” гэж тус тус заажээ.

Монгол Улс олон улсын гэрээгээр хүлээн зөвшөөрсөн дээр дурдсан эрхийг хангахуйц эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн болон бусад баталгааг бүрдүүлэх үүргийнхээ хүрээнд хүнсний аюулгүй байдлын бодлого, түүнийг хангах арга замыг тодорхойлж, Хүнсний тухай, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулиудыг тус тус баталж, эрх зүйн орчны шинэчлэл хийсэн. “Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”¹-ын 3.4.2.1-д “Хүнсний хангамжийн баталгаат байдлыг хангаж, физиологийн зохистой нормд нийцсэн хүнсний бүтээгдэхүүнээр хүн амыг жигд, тогтвортой, хүртээмжтэй хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ” хэмээн хүнсний аюулгүй байдлыг хангах стратегийг тодорхойлсон байдаг.

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын Зорилт 2.5-д “Амьдралын хэрэгцээг хангасан эрүүл, ая тухтай, таатай орчныг бүрдүүлж баталгаат хүнсээр хангана” гэж заасан ба 2021-2030 онд хүрэх үр дүнг “4.хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд бүртгэл, чанарын удирдлага, хяналт, баталгаажуулалтын тогтолцоог бэхжүүлнэ” гэж, 2021-2040 онд хүрэх үр дүнг “3.баталгаат хүнсний үйлдвэрлэлийн тогтвортой систем бий болгон ...эрүүл хүнсний хэрэглээтэй болно” гэж тус тус тодорхойлжээ.

“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 36 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 1.1.3-т “Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр” тусгасан.

Дээр дурдсан хүнсний аюулгүй байдлыг хангахтай холбогдсон урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах удирдлага, зохион байгуулалтын тогтолцоог оновчтой болгох, эрсдэлд суурилсан хяналтын тогтолцоог

¹ Монгол Улсын Их Хурлын 2010 оны 48 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан

сайжруулах, баталгаатай, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, тэжээллэг эрүүл хүнсний хэрэглээтэй холбогдсон эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох шаардлагатай байна.

1.2.Практик шаардлага

Хүнсний аюулгүй байдлыг хангахтай холбогдсон урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, хүнсний хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээнд үндэслэн хүнсний аюулгүй байдлыг хангах бодлогын чиглэл, түүнийг хэрэгжүүлэх тогтолцоо, хүнсний баталгаат байдалд тавих хяналт, тэдгээртэй холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг сайжруулах шаардлагатай нь тогтоогдсон.

Иймд Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, дараах асуудлыг тусгах шаардлагатай байна. Үүнд:

1.Олон улсын гэрээгээр хүлээн зөвшөөрсөн “хүн бүр . . . зохистой хоол хүнсээр хангагдах эрх”, нэн тэргүүнд “өлсгөлөн, тэжээлийн доройтлоос ангид байх эрх”-ийн хангах агуулгын хүрээнд “Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт амьдарч байгаа хүн бүр эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шим тэжээллэг, баталгаат хоол, хүнсээ сонгон хэрэглэх эрх”, түүнтэй холбоотой зохицуулалтыг тодорхой тусгана.

2.“Food security” болон “food safety” гэсэн англи нэр томъёог монгол хэлэнд аль алиныг нь “хүнсний аюулгүй байдал” хэмээн буруу хэрэглэснээс төөрөгдөл үүсэж, хууль хэрэглээнд хүндрэл учруулж байна. Иймд хуульд хэрэглэсэн зарим нэр томъёоны хэл зүй, найруулга, үг сонголтыг оновчтой болгох зорилгоор “хүнсний аюулгүй байдал”, “хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал” гэсэн нэр томъёоны зааг ялгааг тодорхой болгох, зарим нэр томъёог өөрчилж, зарим нэр томъёог шинээр нэмж тайлбарлана, үүнтэй холбоотой зохицуулалтыг тусгана.

3.Дэлхийн улс орнууд, нийгмийн бүх салбарууд “Нэг дэлхий, нэг эрүүл мэнд” үзэл санаан дор нэгдэж, байгаль орчин, нийгмийн эрүүл мэндэд учирч байгаа аюулыг багасгахын төлөө хамтын хүчин чармайлт гаргаж байна. Энэхүү олон улсын чиг хандлагад нийцүүлэн “хүн, мал, амьтан, ургамлын эрүүл мэнд, байгаль орчны тэнцвэрт байдлын харилцан шүтэлцээг хангах” зарчим, үүнтэй холбоотой зохицуулалтыг тусгана.

4.Хүнсний чанар, эрүүл ахуйн баталгаа урт удаан хугацаанд хангагдаагүйгээс үүдэн хүн амын дунд халдварт бус өвчлөл буурахгүй, цаашлаад Монгол Улс элэг, ходоодны хорт хавдрын өвчлөл, нас баралтаар дэлхийд дээгүүрт орж байна. 2017, 2023 онд хийсэн “Хүн амын хоол тэжээлийн байдал” Үндэсний 5, 6 дугаар судалгааны дүнг харьцуулахад хүн амын дундах хоол тэжээлийн дутал буураагүй байгаа нь зохистой хооллох мэдлэг, дадал дутмаг, хоол, хүнсний хяналтгүй хэрэглээтэй холбоотой. Мөн шим тэжээлгүй хоол хүнсийг хэрэглэснээс хүн ам давхар дарамтад өртөж, тэдний амьдралын чанарт нь сөргөөр нөлөөлж байгааг үндэсний судалгааны дүн харуулж байна. Эндээс үзэхэд сүүлийн 10 гаруй жилийн хугацаанд улсын хэмжээнд хэрэгжүүлсэн хүнсний аюулгүй байдлыг хангах төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт үр дүнтэй болж чадаагүй байна.

Иймд дээр дурдсан тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэхийн тулд хүнсний аюулгүй байдлын онолын үзэл баримтлалыг эш үндэс болгон төрөөс хүнсний аюулгүй байдлыг хангах бодлогын чиглэл, зарчим, түүний хэрэгжилтийг хангах тогтолцоог гүйцэтгэлийн удирдлагын тогтолцоотой уялдуулан тусгана.

5. Хүнсний тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээгээр салбарын хүний нөөц дутагдалтай, одоо байгаа хүний нөөцийн мэдлэг, ур чадвар хангалтгүй байгаа нь тогтоогдсон. Иймд хүнсний салбарын хүний нөөцийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх, мэргэжилтэн бэлтгэх, давтах сургах, мэргэшүүлэх, мэргэшлийн зэрэг олгох, тогтвор суурьшилтай ажиллуулахтай холбогдсон харилцааг тусгана.

6. Стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох энгийн зөвшөөрөл олгохдоо тусгай зөвшөөрлийн нэгэн адил сонгон шалгаруулалт явуулж, гомдол гаргах хугацааг ажлын 2 өдрөөр тогтоосон нь бизнес эрхлэгчдийн эрхийг хязгаарласан төдийгүй төрийн жинхэнэ албан хаагч албан тушаалаа урвуулан ашиглах, авлигад өртөх эрсдэлийг бий болгохоор байна. Иймд стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох зөвшөөрөл олгох зохицуулалтыг холбогдох хуульд нийцүүлэн өөрчилнө.

7. Хүнсний сүлжээнд хүнсний анхан шатны үйлдвэрлэл эрхлэх, хүнсний бүтээгдэхүүн боловсруулах, үйлдвэрлэх, дахин боловсруулах, савлах, тээвэрлэх, хадгалах, нөөцлөх, худалдах, экспортлох, импортлох, хоол үйлдвэрлэх, хүнсний бүтээгдэхүүнийг тусламжаар авах, өгөх үйл ажиллагааг хамааруулан хуульчилсан боловч тээвэрлэлт, хадгалалт, худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээтэй холбогдсон харилцаа зохицуулалтгүй үлджээ. Иймд зохицуулагдаагүй харилцааг нэмж зохицуулна.

8. Монгол Улсын хэмжээнд хүнсний хангамж, бодит хэрэглээ ба хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний найрлагын судалгаа, хүнсний чанар, хүнсний баталгаат байдал, шим тэжээлийн тоон үзүүлэлт хангалтгүй байна. Иймд хүнсний аюулгүй байдлыг хангах хүрээнд дээр дурдсан асуудлаар тандалт судалгаа хийж, үр дүнг төрийн бодлогод тусгах зорилгоор эрдэм шинжилгээний байгууллага, түүний чиг үүргийг тусгана.

9. Цэцэрлэг, сургуулийн хоол үйлдвэрлэлд хамгийн үнэтэй, хамгийн чанаргүй хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүн нийлүүлэгдэж байгаа нь хүнсний хангамжийн нэг хэсэг болсон хүүхдийн хүнсний хангамж, ханган нийлүүлэлтийн асуудал нь хүнсний болон боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын дунд зохицуулалтгүй орхигдсонтой холбоотой. Иймд цэцэрлэг, сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний асуудлыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний ханган нийлүүлэлтийн асуудлыг хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хариуцахаар төсөлд тусгана. Мөн хүнсний хангамжийг тодорхойлохдоо эн тэргүүнд цэцэрлэг, сургуулийн хүүхдийн хоол үйлдвэрлэлд зориулсан хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний ханган нийлүүлэлтийн асуудлыг тусгах, түүнийг хэрэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөөг тухайн шатны Засаг дарга баталж, хэрэгжүүлж, үр дүнг нь тооцож байхаар тусгана.

10. Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч үйл ажиллагаандаа зохистой дадлыг нэвтрүүлснээ баталгаажуулах эсэхээ өөрөө сонгохоор хуульд заасан, холбогдох төрийн байгууллагууд баталгаажуулалтын талаар нөлөөллийн ажлыг дорвитой хийгээгүй, баталгаажуулалтын байгууллага хоёрхон байсантай холбоотой баталгаажуулалт илт хангалтгүй байгаа нь тогтоогдсон². Иймд хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн хариуцлагыг дээшлүүлж, хүнсний баталгаат байдлыг хангах зорилгоор зөвхөн стандартын урьтал нөхцөл болсон зохистой дадлыг нэвтрүүлж, баталгаажуулахыг үүрэг болгоно.

² Хүнсний тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээний тайлан. 2025 он

11. Хүнсний тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээгээр хүнсний талаарх мэдээлэл үнэн зөв, ил тод, бодитой байх зарчмын хэрэгжилт хангалтгүй, төрийн байгууллага хоорондын мэдээлэл солилцох тогтолцоо бүрдээгүй, зах зээл дээрх хуурамч хүнсний бүтээгдэхүүн болон зөрчлийн талаарх мэдээлэл хэрэглэгчдэд ил тод биш байгаа нь тогтоогдсон. Энэ нь хүнсний салбарын мэдээллийн нэгдсэн сан байхгүй байгаатай холбоотой юм. Иймд “иргэдийн мэдэх эрх” болон “хүнсний талаарх мэдээлэл үнэн зөв, ил тод, бодитой байх” зарчмын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор салбарын мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгохтой холбогдсон зохицуулалтыг нэмж тусгана.

1.3. Зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.5.1-д заасан хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлбэрээр боловсруулах бөгөөд хуулийн төсөлд дараах харилцааг зохицуулахаар тусгана:

- “хүнсний сүлжээ” гэсэн нэр томъёог өөрчлөн найруулах, “хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ”, “худалдаа” гэсэн нэр томъёог нэмж тайлбарлах;

- “хүн, мал, амьтан, ургамлын эрүүл мэнд, байгаль орчны тэнцвэртэй байдлын харилцан шүтэлцээг хангах”, “хүнсний аюулгүй байдлыг хангах бодлого, үйл ажиллагаа шинжлэх ухаанд үндэслэсэн байх” зарчим, холбогдох зохицуулалт;

- хүнсний аюулгүй байдлыг хангах цогц бодлогын чиглэл, уг бодлогын хэрэгжилтийг хангах тогтолцоо, гүйцэтгэлийн удирдлага, тэдгээртэй холбогдох зохицуулалт;

- салбарын хүний нөөцийн удирдлага, мэргэшүүлэх сургалт, мэргэшлийн зэрэг олгох журмыг хүнсний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батлах, журмаар зохицуулах харилцааны хүрээ;

- хүнсний сүлжээн дэх зохицуулагдаагүй тээвэрлэлт, хадгалалт, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдааны зохицуулалт;

- хүнсний ханган нийлүүлэлтийн тогтолцоо, цэцэрлэг, сургуулийн хоол үйлдвэрлэлд дотоодын үйлдвэрлэлийн хүнсний түүхий эд, хагас боловсруулсан болон бэлэн бүтээгдэхүүн бэлтгэн нийлүүлсэн, үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан махыг нийлүүлсэн тохиолдолд дэмжлэг үзүүлэх;

- стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох зөвшөөрөл олгох зохицуулалт;

- тандалт судалгаа, эрдэм шинжилгээний байгууллага, түүний чиг үүрэг;

- зохистой дадал, хяналт, удирдлагын тогтолцоо, түүнтэй холбогдох ялгамжтай зохицуулалт;

- мэдээллийн нэгдсэн сан, түүнтэй холбогдох зохицуулалт;

- зохистой, тэнцвэртэй хооллолтын сургалт сурталчилгаа.

Хууль батлагдсаны дараа үүсэх эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

1. Хүнсний аюулгүй байдлын бодлого шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тодорхойлогдож, түүний хэрэгжилтийг дэмжих тогтолцоо бүрдсэнээр хууль үр дүнтэй зохистой хэрэгжих нөхцөл бүрдэнэ.

2. Хүнсний бүх сүлжээний үе шат бүрд хамаарах үйл ажиллагаа иж бүрэн зохицуулагдаж, хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчид өөрийн үйл ажиллагаанд хамаарах стандарт, техникийн зохицуулалтыг хэрэгжүүлснээр хүнсний баталгаат байдал хангагдах нөхцөл бүрдэн хүнсний экспортын чанар сайжирч, олон улсын зах зээлд өрсөлдөх чадвар нэмэгдэнэ.

3. Хүнсний талаарх мэдээлэл үнэн зөв, ил тод, бодитой болсноор хэрэглэгч бодит мэдээлэлд тулгуурлан сонголтоо хийх чадвар, дадал төлөвшиж, өөрийн эрүүл мэндээ хамгаалах боломж бүрдэнэ. Ингэснээр халдварт бус, түүнчлэн хоол, хүнснээс шалтгаалсан халдварт өвчлөл буурч, түүнтэй холбогдох зардал багасна.

4. Хүнсний аюулгүй байдлын бодлогын чиглэл бүрээр зорилт, арга хэмжээний бодитой төлөвлөлт, төсөвлөлт, хэрэгжилт сайжирч, хүн амыг шим тэжээллэг, чанартай, баталгаатай хүнсээр хангах боломж нэмэгдэж, хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн хариуцлага дээшилж, хүнсний баталгаат байдал сайжирна.

5. Хүнсний салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулж, мэргэшүүлснээр хүнсний сүлжээ дэх үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдааг шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр эрхлэх нөхцөл бүрдэж, хөдөлмөрийн бүтээмж нэмэгдэнэ.

6. Хүнсний хангамж, хүртээмж сайжируулснаар хүн бүр шим тэжээллэг, баталгаатай хүнс сонгох хэрэглэх боломж нэмэгдэнэ.

Хууль хоорондын уялдаа холбоог хангах үүднээс дараах хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.

1. Хүнсний тухай хуульд “хүнсний аюулгүй байдал”, “хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал” гэсэн нэр томъёоны зааг ялгааг тодорхой болгосонтой холбоотой Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн нэрийг зайлшгүй өөрчилж, уг хуулийн зүйл, заалт дахь томъёоллын “хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал” гэсэн бичвэрийг өөрчлөх шаардлага гарсан. Гэвч Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 15.12 дахь хэсэгт хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлалын төслийг боловсруулахдаа хуулийн нэрийг өөрчлөх бол энэ талаар үзэл баримтлалын төсөлд тусгана гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсэгт хэд хэдэн хуулийн төслийг багцлан боловсруулахдаа тухайн харилцааг зохицуулж байгаа ерөнхий хуулийг дагаж нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолд төсөл тус бүрийн агуулгыг нэгтгэн нэг үзэл баримтлалаар тодорхойлж болохоор заасан. Харин хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл боловсруулахдаа хуулийн нэрийг өөрчлөх талаар тодорхой зохицуулалт байхгүй.

Иймд Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар Засгийн газрын санал, дүгнэлтийн хүрээнд Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг боловсруулж, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлын хангах тухай хуулийн нэрийг өөрчлөх, уг хуулийн зүйл, заалт дахь “хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал” гэсэн үг хэллэг, бичвэрийг өөрчлөхөөр тусгав.

2.Хууль хоорондын уялдаа холбоог хангах үүднээс Зөрчлийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хуульд өөрчлөлт оруулж, хуулийн 6.16 дугаар зүйлийн гарчиг “Органик хүнсний тухай хууль зөрчих” гэснийг “Органик бүтээгдэхүүний тухай хууль тогтоомж зөрчих” гэж, 6.15 дугаар зүйлийн гарчиг “Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хууль зөрчих” гэснийг “Хүнсний баталгаат байдлыг хангах тухай хууль зөрчих” гэж, тус тус өөрчлөхөөр тусгав.

Баяжуулсан хүнсний тухай хууль батлагдсанаар Давс иоджуулж иод дутлаас сэргийлэх тухай хууль хүчингүй болсон боловч Зөрчлийн тухай хуулийн “Давс иоджуулж иод дутлаас сэргийлэх тухай хууль зөрчих” гэсэн гарчиг бүхий 6.13 дугаар зүйл хүчин төгөлдөр хэвээр байх тул уг заалтыг хүчингүй болгохоор тусгав.

3.Зөрчлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 1 зүйлд заасан “Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай” хуулийн нэрийг “Хүнсний баталгаат байдлыг хангах тухай” гэж өрчлөлт оруулахаар холбогдох хуулийн төслийг боловсруулав.

3.Хүнсний тухай, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн төсөлд нэр томъёог өөрчилсөнтэй холбоотойгоор салбарын хууль тогтоомж дахь “хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал” гэснийг “хүнсний баталгаат байдал” гэж, “тэжээлийн аюулгүй байдал” гэснийг “тэжээлийн баталгаат байдал” гэж өөрчлөхөөр шаардлага бий болсон. Иймд “Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Баяжуулсан хүнсний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нялх, балчир хүүхдийн хүнсний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Органик бүтээгдэхүүний тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Хүүхэд харах үйлчилгээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулав.

Дээр дурдсан холбогдох хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой уялдуулан боловсруулна.

-оОо-